

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački

Uvod i homilija

U EUHARISTIJSKOME SLAVLJU SVETKOVINE BOGORODICE MARIJE

Zagrebačka prvostolnica, 1. siječnja 2018. u 18 sati

Draga subraćo svećenici, sestre redovnice, braćo i sestre!

Starorimski pjesnik Ovidije svjedoči da se u njegovo vrijeme u Rimu na novu godinu običavalo darivati posudu meda s datuljama i suhe smokve umotane u lovorovo lišće, izražavajući time na simbolički način želje za slatkom i plodonosnom godinom.

A kršćani, Crkva u Rimu od 7. stoljeća novu godinu stavlja pod zaštitu Blažene Djevice Marije, slaveći na današnji dan njezino božansko majčinstvo i upućuje na temeljni smisao Božića koji vidimo u tome da je svaki dan našega života dragocjeni dar Božje ljubavi i kao takvoga smo ga pozvani živjeti s pouzdanjem, vedrinom, uzajamnim darivanjem blagosti i mira.

U Mariji vidimo posudu koja donosi blagost i slatkoću Krista, ploda koji je svojom žrtvom dokinuo gorčinu sa stabla čovjekova udaljavanja od Boga. Mariju u litanijama zazivamo imenom *posudo duhovna*; kao Majci milosrđa upućujemo vapaj: *o blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo*. Za Isusa nebeski Otac govori: *u njemu mi sva milina*, dok pred stvarnošću križa pjevamo: *slatko drvo, slatki čavli nose slatki teret taj*. Godovima istoga drveta prošarane su Isusove jaslice.

U himnu časoslova današnje jutarnje molitve izgovarali smo divne stihove:

O Majko puna milosti,	<i>Fit porta Christi pérovia</i>
Ti vrata Kralja rođenog,	<i>omni reférta gratia,</i>
Kroz koja prođe jedini	<i>transítque rex, et pérmanet</i>
On, svijeta razveselitelj.	<i>clausa, ut fuit, per saecula.</i>

Na vratima nove građanske godine molimo Božji blagoslov, od Krista koji je došao razveseliti svijet oslobađanjem od grijeha i svojim milosrđem. Ovdje u domu Božje ljubavi na ulasku u ovo slavlje s Marijom, razmotrimo svoje srce i pokajmo se.

Homilija

*Liturgijska čitanja: Br 6, 22-27;
Ps 67(66), 2-3.5.6 i 8; Gal 4, 4-7; Lk 2, 16-21*

1. Mogu čudno zazvučati riječi Victora Hugoa u kojima se veli: *Budućnost je prived s praznim rukama koji sve obećava, a ništa ne posjeduje*. Bez obzira na to, one imaju nešto veoma istinito. Na dan Nove godine stavlja nam se u ruke nešto što ima svaki novi početak, nešto neispisano na razini društvene organizacije vremena. Jedan dan koji nosi ime čitave godine.

I nama kršćanima, kojima je to tek jedan datum među tolikima i koji ga ne čitamo poglavito kao Novu Godinu, već kao svetkovinu Bogorodice Marije, današnji dan je poticaj da svaki dan prihvatimo i usvojimo u ljepoti novoga.

Kada slušamo starije ljude, obično nam kažu da je život brzo prošao, da je preletio i da bi se mogao ispričovjediti kao jedan dan. I dan nas svojim jutrom, podnevom i večernjim satima uči živjeti, tako da si ne umišljamo vječnost u zemaljskoj prolaznosti.

Nije stoga čudno što se često poseže za različitim predviđanjima, da se pokušava preduhitriti budućnost, da se upušta u nagađanja koja najčešće vode u nemir. Jer predviđanja koja su oslonjena na prepuštanje svoje slobode drugima, ne računajući s Bogom, ne daju živjeti 'naše vrijeme'; uvijek nameću 'tuđe vrijeme'.

O novoj se godini izriču i pišu predviđanja, pa čak i ona koja se nazivaju proročanstvima, a Crkva ponavlja da zna kakva će biti i ova godina, bez obzira kako ju brojili: bit će uspješna, bogata, dobra onoliko koliko će čovjek (htjeti) biti po Božju. I ova će godina imati svoja oduševljenja, padove, razočaranja, tjeskobe i pitanja, a ljudska sreća može biti i tamo gdje se čini da nema izlaza i da nema nade. Sve ovisi o tome kako shvaćamo, odnosno bolje: prihvaćamo li Božji dolazak k nama; prihvaćamo li Božić.

2. Zato je lijepo da nova godina započinje Božjom prisutnošću, blagoslovom i majčinstvom. I u jednome i u drugome i u trećemu susrećemo dar.

Nerijetko doživljavamo suvremenost pa i sami živimo kao da Boga nema. Božić nam govori da ljudske teškoće ne dolaze zbog toga što bi Bog bio odsutan, nego zbog ljudske odsutnosti. Bog od prvoga ljudskog odmaka traži čovjeka, a čovjek se skriva i bježi...

Pred velikim ljudskim dramama, pred prirodnim katastrofama, na optuženičku klupu čovjek stavlja Boga, a olako prelazimo preko odgovornosti ljudi, jer nasilja i sukobi, od onih blažega oblika do ratnih razaranja, su čovjekova djela. Toliko je puta pokazano da je čovjek sposoban sebi i drugima stvoriti teško podnošljive prilike, makar zemlja bila blagoslovljena Božjom prisutnošću. Čovjek je spreman protjerati Boga najprije iz svoje savjesti i svojih odgovornosti, tako da nasilje i nerazumijevanje nisu znak Božje ravnodušnosti, nego posljedice našega slobodnom voljom izabranoga odstranjivanja Boga.

Božić nas iznenađuje utjelovljenjem Boga koji svetošću ispunja svaki djelić života. Ne postoji više odvojenost sakralnoga i nesakralnoga. Postoji jedno sveto mjesto i vrijeme - naši životi, oni koje Bog izabire za svoje boravište. To nipošto ne znači da su svi životni trenutci jednaki i da mjesta nemaju razlike, nego znači da ništa u mome životu nije izuzeto iz važnosti i Božje prisutnosti. To može i uplašiti, ali Bog je utjelovljenjem progovorio na takav način da to ulijeva utjehu. Da bismo bili zahvaćeni tom preobrazbom potrebna je tišina i molitva, onako kako to čini Marija.

3. Sveti Luka piše da je Marija sve te događaje čuvala u svome srcu, spajajući dijelove, stavljajući ih u jednu cjelinu. Marija je kršćanski putokaz prihvaćanja vremena. Ona uči od onoga što je vidjela, proživjela i to čuva u svome srcu. Kao da iz toga stava proizlazi i mudra rečenica koja veli da je "najbolja odlika vrsna proroka da ima dobro sjećanje."

Mariji nije sve jasno, ali pokušava dosegnuti značenje događaja. Rodila je dijete o kojemu je od anđela čula da je Mesija, dijete koje je odredilo tijek njezina života. Taj život nije uvijek bio lijep, ma koliko ga mi zamatali u ukrasne papire, ali je uvijek bio u povezanosti s Bogom.

Započinjući novu godinu, znamo da će biti ljudska, a to znači veoma slična prethodnima, ali za nas vjernike i božanska, jer je Bog prisutan u njoj te zbog toga prepuna ljepote. Liturgija nas poziva da budemo poput Marije, da primjećujemo Boga u svome životu. Svjesni smo koliko nam je potrebno središte, stožer, os življenja. A nama je ta dragocjenost, neizostavnost darovana u vjeri, i onda kada osjećamo da je slaba i neznatna...

4. Kršćanska objava govori da možemo; da taj trud donosi izniman rod, jer susrećemo Boga koji nam se veseli, Boga koji daruje osmijeh.

U blagoslovu koji je veoma raširen, biblijski, topao, molimo: „Neka te Gospodin licem svojim obasja, neka ti bude milostiv“. Obasjanost licem je semitski izraz koji označuje smiješak osobe. Kada se smijemo, naše lice sjaji. Upravo nam to želim, draga braćo i sestre: što god se dogodilo u budućim mjesecima: da u svome životu, u događajima koji će vam izgledati nepodnošljivima i teškima, primijetimo Božje lice koje nas obasjava smiješkom.

Za sve nas molim Božji osmijeh, znajući da onaj koji ljubi, i u nevoljama, daruje osmijeh. To nasmijano Božje lice objavljuje se u novorođenome Isusu. Božje je lice uvijek nasmiješeno; i križ je osmijeh Boga svijetu – najljepši, jer s njime na križu i u njegovu uskrsnuću umire smrt.

Danas se, ako to nismo učinili, zagledajmo se u Boga koji je u nas zagledan. Ne očekujmo da će Bog razriješiti sve naše dvojbe i pitanja u vremenima i rokovima koje mi postavljamo ili da će pojednostaviti život. Život ostaje otajstvom koje se prihvaća i poštuje. To je njegova ljepota. No, ako Bog ostaje nasmiješen nad mojim životom uvijek, očito da – kada sam tužan i nemiran – postoji nešto što ne vidim, zanemarujem, nešto zbog čega se trebam pouzdati i povjeriti Bogu.

Ime koje je dano Djetetu rođenom u Betlehemu s jedne je strane ispunjenje anđelova navještenja i govori o Bogu koji misli na nas oduvijek. S druge strane ime Jehošua, Isus, bilo je redovito, uobičajeno ime, što nam govori da se Božja objava događa u redovitosti, te da je Spasitelj dio naše svakidašnjice.

Tu nam je potrebno ono što su doživjeli pastiri: divili se, u ovome vremenu, kada je divljenje rijetko; kada suvremena tehnika i s njome povezana ideologija za sobom povlači gubitak ljudske zadivljenosti.

Pastiri pripadaju onim malenima o kojima Isus kasnije kaže da blagoslivlja Oca što je otajstvo „sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima“. Za pastire susret s Djetetom nije prolazni osjećaj pred dirljivim prizorom niti je puki prekid poslova, nego novi početak koji zahvaća i mijenja. Susreli su Spasitelja, novi smisao svojih redovitih poslova, snagu i utjehu u onome što ih je tištalo i opterećivalo.

Zato, braćo i sestre, štogod se dogodi u našim životima u nizu darovanih nam dana nove godine, Bog ne gasi svoj osmijeh upućen svakomu od nas, a taj je osmijeh najvidljiviji na Marijinu licu.

Amen.